

Szerkesztési iroda:
Nagy-Becskek,
Zápolya-utca 1-6 szám,
Sová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő
Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetes
sek és a lap szétküldésére vo
számközé feladatok intézendők
Telefon szám 81.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Hét-évi árak:
Egész évre ———— 12 ft.
Félévre ———— 6 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy hónap ———— 1 „
— Folyó szám ára 4 k. —
Hirdetések
* hirdetőtáblaiban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetői
irodáknál.
Megjelent minden
szombat- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 2. szám.

Hétfő január 4.

Bánffy újévi beszéde.

Nagybecskerek, január 4.

Ritka érdeklődéssel várták az ország minden politikai körében a miniszterelnök szokásos újévi nyilatkozatát. A feszült várakozás legelőször elenzéki lapokban és körökben mutatkozott és innen átment néhány kormánypárti ujságba is, melyek mind tudtak valamit arról beszélni, hogy báró Bánffy a legutóljára tartott miniszteri tanácskozás elé terjesztette újévi beszédét és e körülményből következetesen egy rendkívüli, sőt részben szenzációs tartalmat olvastak ki előre a szokásos miniszteri beszédből.

Belátásos politikusok azonban nagyon jól tudták, hogy a miniszterelnök beszéde az adott körülmények közt nem foglalhat magában mást, mint a szabadelvű párt politikai programjának parafrazisát és a felszólítást, hogy a párt tagjai ragaszkodjanak hiven és következetesen e programhoz.

A munka és az egyöntetőség e szellemétől volt áthatva a szabadelvű párt elnökének, báró Podmaniczky Frigyesnek a beszéde, aki a megindultságtól reszkető hangon ünnepelte a szabadelvű párt feltétlen sikerét és nagy győzelmét és a párt tömörségére és egyetértésére való utalással végzett a kételkedőkkel és zsembelőkkel.

Hasonló szellem lengte át azokat a szavakat, melyeket Bánffy miniszterelnök, körülvéve a kabinet minden tagja által, Láng Lajoshoz, a párt szónokához és magához a párthoz intézett. És aki látta a szép jelenetet, mint siettek a rendkívül nagy számban megjelent képviselők egyenkint mindegyik miniszternek legjobb szencsekivánataikat kifejezni, annak okvetlen el kell ismernie, hogy ez a kabinet igen nagy népszerűségnek örvend, melyet a miniszterek eddigi áldásos működésük, ön-

feláldozással teljes munkakedvük által és rendkívüli államférfiai képességüknél fogva becsülettel megérdemelték.

A miniszterelnök beszéde szerint, ami a fődolgot illeti, két fontos kérdéssel foglalkozott: az egyik volt a kiegyezés Ausztriával, a másik a közigazgatás államosítása. A kiegyezésre vonatkozólag kijelentette báró Bánffy, hogy a párt nagyságára és erejére való hivatkozással nem fognak jogtalan követelésekkel előállni, mert ennek a létezésünkre és jövőnkre nézve oly rendkívül fontos szerződésnek egy irányban sem és semmi módon sem szabad értenie a magyar állam érdekeit, másrészt pedig nekünk sem szabad olyat követelnünk, amiben nincs igazunk, mert a kötetlen szerződésnek semmi körülmények közt sem szabad azt a jellegét magán viselnie, mintha ajándékot kaptunk volna. Bizonyonyal sikerülni fog a helyes határvonalat megtalálni, amely biztosítja egy Magyarországot, mint a monarchia fennállását, mert csak így fogjuk Deák Ferencz szellemében az ő művét végrehajtani és biztosítani.

Ami a közigazgatás államosítását illeti, tudvalevő, hogy ez már egyszer tárgya volt a képviselőház tanácskozásainak, de akkor a kedvezőtlen viszonyok és a párt számbeli gyöngesége megnehezítették annak keresztülvitelét. Kelet és Nyugat között az elválasztó vonalon állunk, közigazgatásunkban a Nyugat követelményeire kell figyelemmel lennünk és a Kelet hagyományait semmi esetre sem szabad megtagadnunk. Oly közigazgatást kell létesítenünk, mely minden polgárnak, gazdagnak úgy, mint szegénynek megadja a jog és igazság teljes mértékét és emellett semmiképp sem sérti az önkormányzati jogot.

A szabadelvű párt működése és a szabadelvű politika mindenekeztől azt a nagy sikert érte el, hogy azelőtt ily mérték-

ben soha nem létezett egyetértést idézett elő király és nemzet között. A mult sikerei biztos garanciáját képezik a jövő munkájának. Ezt azonban csak akkor lehet elérni, ha a szabadelvű párt bizalmában egyesülten és szolidárisan találkozik a kormánnyal abban, hogy a koronához való ragaszkodásnak és hűségnek, az odaadással teljes munkálkodásnak a nemzet érdekében kell alapját képeznie a kormányprogramnak.

A miniszterelnöknek igen szépen előadott beszédét véget érni nem akaró Éljen-kiáltások kísérték és nem kétkedünk, hogy a beszéd az egész országban jogos meglepedést fog kelteni.

Lakoma a polgármester és főügyész tiszteletére.

Nagybecskerek, január 3.

Több mint száz évvel az emberszabadító francia forradalom után elérkezünk ahhoz a századvegi mondáshoz, hogy az a fogalom: demokracia, türes frázis. Nincs. Csak papiron van. Ott is csak néhány hóbortos író foglalkozik vele, többnyire azok, akik nem csináltak karriert. S az élet, mely minden bölcseségnél okosabb tanulságokra oktatja az embert, felszínre vet oly eseményeket, melyek megmutatják, hogy nem hiába dolgozik az ember, hogy nem veszett kárba a szorgalom, a tisztesség, a becsületesség, hogy az emelkedés útja nyitva áll azok számára is, kiket nem tettek a kiváltságok bölcsőjébe, hanem egyedüli érdemük: a munka, a becsületesség.

Ime ezt a tanulságot vontuk le a szombaton este dr. Grandjean és dr. Végh tiszteletére rendezett lakomából, melyen részt vett a város egész közönségének zöme, kezdve e vármegye főispánjától, ki mindenütt ott található, ahol a valódi érdem kitüntetéséről van szó, le a kisiparosig s az igénytelen kis földesgazdáig, kik

A „TORONTÁL” tárczája.

Megszentelt hazugság.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —
Írta: Bartóky Mariska.

Mikor a két leány szemközt tilt egymással, egy másodpercig összevillant a két szempár, aztán szótlansul néztek másfelé, mintha onnan a levegőből várnák a varázsigét, a mely ezt a nehéz helyzetet megváltsa.

Magas, barna leány volt Pédery Eva; olyan érett szépség, a mit az utolsó három év tökéletesített, de nem hervasztott. Kissé előre hajlott a sugár termete, halvány, szinte márványszerű volt az arca, csak a szeme lángolt, mint a örök szenvedés égő szimbóluma lett volna.

Mert márvány arca, magas homloka, mind arról a nagy bálustról beszélt, a mit a finom vágású kicsi száj soha el nem mondott.

A mikor nagyon boldogtalanok, vagy nagyon boldogok vagyunk, nem szólal meg az ajk, de ez az érzés ott villog a szemben, vagy bevésődik egy mély, akaratlan ráncba az ajk körül. Pédery Eva is hiába mosolygott; ez a mosoly csak arra való, hogy ne legyen joga senkinek megkérdezni: „mi bajod?”

Ez a mosoly mindig megakasztotta ezt a kérdést; szinte elfogadták már az el nem mondott kérdésre a néma feleletet: „nincs semmi bajom; éppen semmi, hát nem látjátok, hogy mosolygok?” Persze, hogy látták, hát nem kérdezték.

Csak ritkán, mikor tudta, hogy nem látja senki, hogy nem kérdezheti senki, nehéz, homályos könyv futotta el a nagy sötét szemeket; mintha a lobogása kialudt volna, mintha a ragyogása megszűnt volna. Es a szép, nyugodt Pédery Eva sirt, siratott egy álmot, a miről emberi ajk még nem beszélt, a miről csodaszépet egy leányszív álmodhat.

Mert nem beszéltek erről az állomról soha, csak két sötét szempár összelobbanása volt a mesélő, egy kézzsoritás volt az eskü.

Mikor oda hajtja a tenyerébe a fejét, szüntelenül azon jár az esze, „milyen jó annak, a kit megcsalnak: átkozhatja, milyen jó annak, a kit gyötörtek, hitegettek, elhagytak: gyűlölni; de én csak szeretlek, de én csak imádkozom érted. Nem csaltál meg, hisz semmit sem ígértél, nem hagytál el, hisz soh sem voltál az enyém, nem gyötörtél, hisz boldog voltam, ha láttalak. Csak gondoltam, hogy szeretsz, hogy enyém leszel, hogy soha sem hagysz el. A szemed pillantásából, a kezed szorításából, a hangod zengéséből hallottam, hogy szeretsz, pedig soha nem mondtad,

Csak én így gondoltam, de én csak szeretlek, de én csak imádkozom érted.”

Es a mint a szalon félhomályában nézte ezt a kis szőke lányt, az az átkos ráncz oda vetődött a piros száj mellé s a szőke kis menyasszony szinte ijedten nézett rá.

A két mama magyarázgatta udvarias hangon a helyzetet.

— Edes Bertám, ne légy meglepve, már régen óhajtottam, hogy a lányaink összebarátkozzanak. Gizinek régi vágya, hogy Evát ismerhesse.

Kellemesen felel a másik mama, sok jól alkalmazott frázist rak össze, a mi egy egész feleletet tesz ki s magába töpreng a vizit czélja s oka iránt.

Ezután a lányok is beszélnek; a kis szőke lány pirul és mosolyog, mikor gratulálnak neki, aztán gyerekeskedve lehuzza az egyik keztyűjét, adatartja vértelen, sovány kis kezét a másik elé, a mint a jeggyűrűt mutatja:

— Belől a vőlegényem neve van, Jenő, és május 1.

— Mutasd — mondja a másik, de es riadtan kapja el a kezét:

— Jaj, nem szabad lehuzni, hűtlen lesz a vőlegényem.

— Csak nem adsz ilyen babonára. Boór Jenő soha sem lesz hűtlen az ígéretéhez.

A hivatalos melléklet 2. számával.

mindnyájan eljöttek, hogy tüntessenek két olyan férfi mellett, kik eddigi működésükkel megnyerték a polgárság osztatlan bizalmát.

Nagyobb fontosságot tulajdonítunk a szombati összejövetelnek, mind a rendes fehér asztalnál való találkának. Jó ómennak tartjuk, hogy a város egész lakosságát láttuk összegyűlve nemzetiségi különbség nélkül, mert ebből azt a következtetést szabad levonnunk, hogy e város új polgármestere csakugyan bírja az összlakosság bizalmát és rokonszenvét. S ha másrészt visszagondolunk azokra az őszinte szívből fakadt és szívhez szóló szavakra, melyekben Rónay főispán köszöntötte fel az új polgármestert, megvalósítva látjuk azt a kívánságot, melyet e helyen dr. Grandjean megválasztása előtt hangsúlyoztunk: van befolyása felfelé, van tekintélye lefelé. Bár mindig így maradna.

A lakomáról következő részletes tudósításunk számol be:

Abány terme csak van a nagybecskereki kaszinónak, valamennyi megtelt szombaton este, amikor a nagybecskereki polgárság új polgármestere és főügyésze tiszteletére lakomát rendezett. A kaszinó ugynevezett nagyterme szorongásig megtelt, a kis érkezőben annyian ültek ahányan elfértek, s a rendes nagy étteremben ugyancsak szép számú társaság koccintott az új emberek egészségére. Összesen közel háromszázan voltak. Teljes lehetetlenség az összes jelen voltak neveit közölni, annyit azonban szükségesnek tartunk konstatálni, hogy nincs az a tisztességes foglalkozás Nagybecskereken, mely ne lett volna képviselve ezen a lakomán. Ott voltak: Rónay főispán és dr. Dellimanics csal élén a megyei tisztikar színe-java, a városi tisztikar teljes számban, a közös hadsereg és a honvédség képviselői, a különféle felekezetek papjai, az összes tanintézetek fejei és számos tanár, ügyvédek, orvosok, mérnökök, újságírók, kereskedők, iparosok, gazdák stb. stb, kik valamennyien eljöttek a népszerű új tisztviselőket ünnepelni.

A menü, alacsony ára (1 frt 50 kr) daczára igen jó és válogatott volt, amit különben Marconitól megszoktunk. Ime a bizonyítéka:

Halpaprikás.
Malacpescenye.
Borjupecsenye.
Pulykapecsenye.
Turóscsuszta.
Sajt.
Gyümölcs.

Ezt már Pédery Eva mondta s a kis Kálós Gizi meiyen fürkészve nézett be a sötét szemekbe; eszébe jutott a nagy jelenet, a minnek ez a vizit az eredménye. — Hogy Boór Jenő ígéretet tett volna, komoly ígéretet Pédery Evának a Pédery Eva most is azt várja. — Ő aztán meg akarta tudni, igaz-e? Ha Boór Jenőől kérdi, az egy hosszú csókkal elnémítja, más meg nem tudhatja.

Es ő, a bizonytalanságban nem volna boldog soha; inkább most tudjon meg mindent. — Hát eljöttek s volt perc, mikor a kis szőke lány, szinte összeesve ült a nagy izgató, teher alatt.

Az Eva szobájában voltak már, a fényképekkel babráltak.

Egyszerre, alázatos, szinte kérő hangon megszólalt az elkényeztetett, gazdag Kálós Gizi.

— Eva, hát Jenőnek nincs itt arczképe?

— Nincs — mondá rá a lány, az ő lágy hangján. Nem mondhatja meg, hogy ott van a legelrejtettebb fiókban s csak akkor veszi elő, mikor már majdnem öszezeroskad a bánattól, akkor aztán annak a hideg képek újra elmondja „én csak szeretlek, én csak érted imádkozom.“

— Pedig járt ide sokat Jenő, — beszélte a kis lány — miért maradt el?

— Igen, járt. — Ugy látszik, egyikünk sem állta ki a hosszas barátság tüpróbáját.

Nem néztek egymásra, csak úgy beszéltek; Pédery Eva most már tudta, miért jött el a szőke

Magától értetődik, hogy számos felkötéstől mondtak, melyek között néhány sikerült is volt. A peccenyénél elsőnek dr. Grandjean polgármester emelkedett fel, lendületes beszéd kíséretében a királyra és a felséges uralkodói családra emelvén poharát. Majd Rónay főispán igen szellemes pohárköszöntőben az új polgármestert élte, kívánván, hogy mindvégig boldog legyen az a frigy, melyre Grandjean és Nagybecskerek városa léptek. Dr. Végh Lajos Torontál vármegye legnépszerűbb és legderekabb emberét: Rónay főispánt élte. Lauka Gusztáv dr. Dellimanics alispán egészségére emel poharat. Dr. Plechl a városi tisztikart, dr. Klein a képviselőtestületet, dr. Grandjean e város polgárait, Lauka a hadsereg képviselőit, Hagedüs János a városi tisztikart, dr. Dellimanics a város elöljáróit és képviselőit, dr. Grandjean a választásnál működött bizalmi férfiakat és a szövetség küldöttségét, dr. Stassik a rendőrkapitányt, Lauka az ő derék barátjait Franz és Steinitzer bankigazgatókat élte, Weisz Izidor Rónay főispán kis lányának kíván tartós boldogságot, dr. Klein azon óhajának ad kifejezést, hogy a polgármester működése legyen „Végh nélküli“ (perék nélküli), Lauka élte főnökét Semsey Gyulát, dr. Végh Talapkovits pénzügyigazgatót, dr. Mangold kívánja, hogy Grandjean olyan erélyes polgármester legyen, amilyen katona volt, Kardos az új ügyészt mint régi barátját, Lauka a lakoma fáradhatlan rendezőjét Opolczer Lajost, Talapkovits a polgárságot, dr. Grandjean a hitközségek vezetőit élte stb. stb.

Az óra már régen elfélt ütött s a piac már néma lő, mikor a szolidabb emberek a hazatérésre kezdtek gondolni. A többiek jó kedvvel mulattak reggelig, — hisz nem választunk mindennap polgármestert meg főügyészt.

A megyei gazdasági egyesület közgyűlése.

— Eredeti tudósítás. —

Nagykikinda, január 4.

A megyei gazdasági egyesület tegnap, január hó 3-án tartotta Nagy-Kikindán rendes félévi gyűlést zombori Rónay Ernő elnökle alatt, ki megnyitó beszédében sajnálattal tudatta, hogy az egyesület elnöke gróf Csekonic Endre v. b. t. tanácsos betegsége folytán a gyűlésen meg nem jelenhetett.

Jelen voltak: Augusztin Miklós, Babics József, báró Baich Iván, gróf Bethlen Miklós, Bezuk Lajos, ifj. Bobor Gyula, Bogdán Zsivkó, Budisin Lázó, dr. Dellimanics Lajos, Draxler Ferencz, Draxler

kis menyasszony, arczán meg fepirosodott a boldogság rózsája; átölelte a barna lány nyakát, szinte szerelmesen hajolt oda hozzá, a mint bűnbánóan sugta:

— Ugy mondják, neked ígéretet is tett... ugy mondják, nagyon szerettedek egymást... Eva, légy hozzám őszinte...

Miért hogy ez így volt megírva a fátumok könyvébe, hogy az a bodros szőke haj lágyan boruljon a sima barna haj felé, hogy az a láztól égő arcz, bársonyosan simuljon a márvány arczhoz, miért hogy ez a vértelen, keskeny száj heves forrósággal tapadjon ahhoz a telt, pirosajakhoz; miért, hogy az egyiknek feltámadás, a másiknak elmulás.

Lágy, remegő, biztató volt a hangja mikor beszélt:

— Ede, kicsi virág, légy te csak nagyon boldog, nem ígért nekem semmit — soha.

Es a keskeny, beesett kebelben lázasan, hevesen, hangosan vert a kicsi, beteg szív, mintha örömrivalgással mindenkinek el akarná mondani: „Látjátok, nagyon boldog vagyok, nagyon boldog.“ — A márvány-arczú lány szívéből meg kifutott minden csepp vér, a mint egy nagyot, mélyet dobbant, mintha csak azt akarta volna mondani: „Ugyanminek is dobban többé?“

Arthur, Draxler Lipót, Grób Béla, Hetey Kálmán, Hajnal József, Jankó Agoston, Kikindai Béla, Kiszlinger József, Laschó József, Malagaiszki Péter, Marton Andor, Mesterovits István, Pavlicsek József, Rónay Jenő, Sümegi Kálmán, Szenteff Mihály, Telecsky Risztó, Urbán Péter, Wachtl Leó.

A közgyűlés az elnökség előterjesztésére elhatározta, hogy a gazdasági egyesületek szövetségébe belép, elfogadta az elnökség előterjesztését, hogy a létesítendő mintatelep vezetése és kezelése egy hármastagú bizottságra bízassék, mely bizottságba beválasztottak Poroszkay Béla elnökle alatt Marton Andor és Wolfinger Viktor; elfogadta továbbá az elnökség előterjesztését a vármegyében rendezendő tenyészbikavásárookra vonatkozólag. A nagybecskereki járásban megüresedett egy választmányi tag helyére beválasztotta Szabó Arnold tisztartót.

Elfogadta az elnöki előterjesztést az idei tél folyamán a földművelésügyi miniszterium anyagi támogatásával rendezendő népies felolvasásokra vonatkozólag. Tudomásul vette az elnökség előterjesztéseit a taglétszámról s a pénztári állapotokra vonatkozólag, s elfogadta az 1897. évre előterjesztett költségelirányzatot. Tudomásul vette az elnökség jelentését az egyesület 1896. évi működéséről, s egyben köszönetet szavazott az elnökségnek a sok irányban kifejtett működésért. A számvizsgáló bizottságba megválasztottak: Vinczehy Izidor elnökle alatt: Telecsky Kristóf és dr. Bogdán Zsivkó. A gazdasági egyesületek szövetségébe saját kebeléből tagokul megválasztotta a közgyűlés: gróf Csekonic Endrét, Rónay Ernőt, Karátsanyi Andort, Poroszkay Bélát és Marton Andort. Az O. M. G. E. igazgatóválasztmányába saját kebeléből tagokul megválasztotta: Rónay Ernőt, Karátsanyi Andort és Marton Andort. Tudomásul vette az előterjesztett miniszteri leiratokat és hatósági megkereséseket, valamint a létesítendő mezőgazdasági muzeum eszméjét.

A tárgysorozat utolsó pontjánál, midőn az indítványok előterjesztése került tárgyalás alá, felállt Rónay Jenő főispán, s a következő indítványokat terjesztette elő:

1. Létesítsen a gazd. egyesület egy szövetkezeten alapuló olajgyárat, mely hivatva lenne az egész délvívidéken, de különösen Torontál vármegyében a máris felkarolt ricinus növény termesztésének nagyobb lendületet adni.

2. Lépjen közelebbi érintkezésbe a nagybecskereki gépgyár és javító intézettel, s annak prosperálását saját hatáskörében mozdítsa elő.

3. Saját hatáskörében támogassa a vármegye által most létesített megyei hitelszövetkezetet.

4. Tekintettel a gazd. egyesületre háramló sok oldalú munkakörre, javaslatba hozza egy segéditkari állásnak a kreálását, hogy ily módon a gazd. egyesület ugyan azon ügykört, mely saját autonóm hatáskörébe tartozik, valamint azon ügykört is, mely a mezőgazdasági bizottság létesítése folytán háramlott a gazdasági egyesületre, a legmegfelelőbb módon végezhesse el.

Az előterjesztett indítványok tetszéssel fogadtattak, s egy 14-es bizottság választott, mely bizottságnak hivatása leendő az előterjesztett javaslatokra vonatkozólag egy részletes tervet kidolgozni s azt az egyesület májusi közgyűlése elé terjeszteni. Ezen 14-es bizottságba megválasztottak: Gróf Csekonic Endre (elnök), Rónay Ernő (alelnök), Rónay Jenő, dr. Dellimanics Lajos, Poroszkay Béla, Winckler Ignác, Babics József, Réczey Gyula, dr. Bogdán Zsivkó, Bezuk Lajos, Urbán Péter, Marton Andor (előadó), gróf Bethlen Miklós, Jankó Agoston.

Végül gróf Bethlen Miklós terjesztette elő a következő fontos javaslatot: „Kérésük fel a megyei gazd. egyesület, hogy egy megyei mentelep létesítése által a közgazdasági szempontból is annyira fontos létesítés határozottabb fejlesztése előmozdítottassék, esetleg egész befolyását erejét latba vetve kieszközölni igyekezzék, hogy egy a megyei követelményeket kielégítő állami fiókmentelep létesíttessék a megye területén, amennyiben pedig ez kivihetetlennek bizonyulna, úgy a legközelebbi közgyűlésnek javaslatot terjesszen elő, hogy miképen, mily szervezet s áldozatok útján gondolná a megyei tenyészmén szükségletet fedezhetni.“

Ezen előterjesztett javaslatra vonatkozó részletes tervezet kidolgozására szintén a 14-es bizottság kéretett fel.

HIREK.

Tájékoztató.

1897. Január 9. Nőegyleti táncmulatság.
1897. Január 16. Athléta bál.
Február 6. Vasuti hivatalnokok táncestélye.
Február 6. I. z. jótékony nőegylet mulatsága.
A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Nagybecskerek új anyakönyvvezetője. A m. kir. belügyminiszter dr. Grandjean József, Nagybecskerek város polgármesterét táviratilag a nagybecskereki anyakönyvi kerület anyakönyvvezetőjévé nevezte ki.

— Kinevezések. Az igazságügyminiszter Krizsó Tamás nagybecskereki fogházfelügyelőt saját kérelmére a balassagyarmati törvényszéki fogházhoz helyezte át, Sésáp János katonai igazolvánnyal ellátott m. kir. csendőrmestert pedig a IX. fizetési osztály harmadik fokozatába való sorozás mellett, egyelőre ideiglenes minőségben, a nagybecskereki törvényszéki fogházhoz fogházfelügyelővé nevezte ki.

— A „Torontál vármegyei központi hitelintézet mint szövetkezet“ 1897. évi január 1-jével üzembe lépett, miért is felkértnek az üzletrészeket jegyzett urak, hogy az esetben, ha a résztörlesztési módozatot vennék igénybe, üzletrészenként havonként 35 hónapra át 1 frt 40 krt és a 36 ik hónapban 1 frtot a szövetkezet igazgatóságához küldjék be, illetve fizessék le. Az első részlet befizetésének határideje január 20-ika, a többi hónapokban mindig 1 től 5 éig kell az üzletrész befizetésének történi. Havi rendszeres törlesztések elmulasztása esetén késedelmi kamatok számíttatnak.

— A Temes-Bégavölgyi társulat. A földmivélségi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a Temes-Bégavölgyi Vízszabályozó Társulat függőben lévő fontosabb kérdéseit, nevezetesen a régi költségjáradék hátralékok leszámlolását, amely a társulati érdekeltek közt évek óta éles ellentét és vita tárgyául szolgált, továbbá a társulat védműveinek kiegészítése céljából még szükséges munkálatok megállapítását és ezzel kapcsolatban a társulat pénzügyi viszonyainak rendezését közelebb megoldáshoz kívánja juttatni. E célból a társulat vezetésével megbízott közegek javaslatai és a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalások alapján 1897. évi január 17-én a földmivélségi miniszter saját elnökle alatt Budapesten értekezletet fog tartani, a melyre a társulati főbb érdekeltek, illetve megbízottak közül báró Ambrózy István, Babics József, Bessenyei Ferenczet, Csavossy Ignácot, gróf Csekonic Endrét, Daniel Pált és Lászlót, Demkó Pált, Dellimanics Lajos alispánt, Dumba Miklós kanonokot, Fehér Sándort, Jagodics Bogumilt, gróf Karácsonyi Jenőt, báró Lipthay Bélát, Mayer Károlyt, Molnár Sándort, báró Nikolics Feodort, Seemayer János polgármestert, Szűry Kálmán közalapítványi főtisztet és Vargics Imrét meghívta.

— Övönő választás. A lemondás folytán megürült szécsányi övönői állásra a napokban megtartott választás alkalmával tizenhárom pályázó közül egyhangulag Macsa Juliska kisasszonyt, nagybecskereki lakost választották meg.

— Tűz. Ma kora reggel félreverték a toronyban a harangokat, és azok, a kik már ébren voltak, rémülten siettek Amerika felé, hol verebb volt az égélja, mint egyébkor, rendes körülmények között lenni szokott. Pedig csak egy ház borult lángba, Szalma Pál vármegyei hajdu szalmafődeles háza s mire a tűzoltók megérkeztek, már le is égett. A kár megtérül, mert a ház biztosítva volt. A tűz keletkezése — mint rendszeren — itt is ismeretlen.

— A nagybecskereki helyőrség tisztikara 1897. évi január 13-án a II. honvédkerület zenekarának közreműködésével a kaszinó összes helyiségeiben zeneestélyt rendez, melyre a kaszinó társulat tagjait családjaikkal együtt tisztelettel meghívja a rendezőség. Külön meghívók nem küldetnek. Kezdeté este fél 8 órakor.

— Segédjegyző választás. A mult 1896. év utolsó napjára volt kitűzve Valkányok a 2 ik segédjegyzői állásnak választás úján való betöltése. A választáson Hadfy Károly főszolgabíró elnököt; segédjegyzővé megválasztották Magyar Sándor oppovai segédjegyzőt, mint egyedüli pályázót.

— Athléta bál. A torontálmegeyi atletikai klub bálendező bizottsága már szíjjel küldte a rendkívül díszesen kiállított meghívókat s ez uton kéri fel mindazokat, a kik olyant tévedésből nem kaptak, hogy forduljanak dr. Vincze-hidy Ernő (megyeház) vagy Piványi Jenő urakhoz, (h. é. vasutak igazgatósága) a kik a mulasztást készséggel fogják helyreigólni.

— Az izr. jótékony nőegylet mulatsága. Mint minden évben, úgy az idén is a rendes mulatságotól eltérőleg, valami ritkább élvezettel, szórakozással óhajta nevezetessé, emlegetetté tenni mulatságát az izr. jótékony nőegylet. Műkedvelői előadást rendez a színházban s utána táncestély lesz a kaszinó termeiben. A műkedvelőket most kéri fel az e célra kiküldött bizottság. A mulatság február első szombatján, 6-án lesz. A szerepkiosztás után majd bővebben ismertetjük a mulatság programját.

— Az esküdtbíróóságok szervezete és a szegedi ügyvédi kamara. Tudvalevő, hogy a szegedi ügyvédi kamara nemzetiségi okokból nem javasolta az esküdtbíróóságok kiterjesztése alkalmából a kikindai törvényszéknek esküdtbírói bírósággal való feiruházását. Mint értesülünk, az igazságügyminiszter nem helyezkedett erre az állápontra. A napokban tartottak az igazságügyminiszteriumban értekezletet az esküdtbíróóságok új szervezete és a büntető perrendtartás életbeléptetéséről szóló javaslatok ügyében. Ugy értesülünk, hogy magának az igazságügyminiszternek indítvány alapján felvetetett a törvényjavaslatba, hogy minden törvényszéknél esküdtbíróóság szerveztetik. Nem lesz tehát kivétel.

— Behívók a sorozásra. Néhány hét mulva már kézhez kapják az 1875., 1876., 1877. évből született legények. Ezzel együtt felkerül a süveg mellé a csinált virág, meg a cifra pántlika. Kamasz legények hetykén húzzák le a kalapjuk karimáját a szemük elé s alóla sajnálják le a czipil népséget. Mert hát csak ők a legények, akikre a császárnak szüksége van, azért hivatja őket piros czédulán vizitációra. Meg is mondják az anyjukoknak, hogy már bizony kár neki zokogni, ha fegyvert is kapnak az oldaluk mellé, nem lesz semmi bajuk. Nem olyanok ők, mint a többiek, azért is hívja őket a császár, mert velük nem bánik el oly könnyen a muszka. Amit pedig a császár parancsol, az szentebb, mint a biblia igéje. Januárban már repül szét a tömérdék behívó czédula, nem ugyan a császártól, hanem a katonai ügyosztálytól, ahol most készítik a tervezetet az évi sorozásokra, továbbá, hogy kik lesznek az újonczvizsgáló bizottság polgári elnökei és orvosai, melyet még január első napjaiban küldenek fel a hadügyminiszteriumba jóváhagyás végett.

— A farsang küszöbén. Pár nap mulva itt van a farsang. A hol csak egy bálba készülő leány vagy menyecske lakik, abból a házból elköltözött a szívek nyugalma. Oh nem, egyelőre nem a szerelem hatalma zavarta meg azt a piczi jószágot, melynek titkait nehezebb kifürkészni a természet akarmelyik csodás tüneményénél. Izgatottan várják a lapokat, apróra olvasnak mindent azokból és kétszer is átsténzik jól, hogy nem olvasnak-e ott valami bálhi hirt. De csórik a kalendárium csinálót, hogy oly igen bőkezű volt és oly nagyon bőre szabták a farsangot! Oh! de lehet ezeken a farsangi estéken is eleget táncolni, elég szívzövettség érhet meg a házasságra és elég pompás új bálhi öltözéket lehet bemutatni! . . . Jaj! Csak ez ne jutna az eszökbe! A bálhi öltözék! Hisz e miatt vannak a lázasan dobogó kis szívek szörnnyü izgalomban.

Táviratok.

Magyar miniszterek Bécsben.

Budapest, január 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy Bánffy báró miniszterelnök és Darányi miniszter ma odaérkeztek, hogy Glanz és Guttenberg osztrák miniszterekkel tanácskozzanak.

Felavatási ünnepély Debreezenben.

Budapest, január 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Debreezenből sürgönyzik, hogy az új királyi táblai palotát ma avatták fel nagy ünnepélyességgel. A megnyitó beszédet Erdély igazságügyminiszter mondotta, ki arra utalt, hogy a magyar nép a nagy eszmékért, és mindazért, a mi szép és nemes, anyagi áldozatok árán is lelkesedni tud. A miniszter felhívta a bírákat, hogy kötelességüket pontosan teljesítsék, és mindenben az igazság mellett tartsanak ki rendületlenül.

Pápay beteg.

Budapest, január 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Pápay osztályfőnök és kabinetirodai titkár, ki már a nyáron is betegeskedett, tegnap este ismét fekvő beteg lett.

A szerbiai pártválság.

Budapest, jan. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják, hogy az imént feloszlott haladópart, eddigi programja alapján új pártot szándékozik alakítani.

A bolgár tisztek reaktiválása.

Budapest, jan. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, a szobránye utolsó ülésén egy ukáz olvastatott fel, mely szerint az emigrált s az orosz hadseregben szolgált tiszteket visszafogadták a bolgár hadseregbe.

A tőzsdéről.

Budapest, jan. 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kötetett buza tavaszra 8.44—45, tengeri május-juniusra 3.94—95, zab tavaszra 5.97—98, repce 11.35—40. Ugy a buzakinál, mint a kereslet elég nagy és mindinkább fokozódó; a forgalom 40.000 mm. A készáruk 5—10 krral drágábbak. Havazik.

Hirdetések.

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki otthon festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérneműt.

— TIZ PERCZ ALATT. —

Korszakalkotó találmány 500%, megtakarítással.

AMAYPOLE SOAP
angol festő szappan.

Legújabb találmány házi festésre. Fest minden színben és árnyalatban.

Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festő szappannal ruhát, blúz, függönyt, zsebkendőt, selyem- és czernakeztyűt, inget, harisnyát, gallért, selyem-szöveteket, szalagot, calpét, atlaszt, bársonyt, strucz-tollat, hancskalapot stb. festhet. A festés színtartó és el nem fakul! Minden ruhát újja és modernné varázsol. Meregmenes és a szövetet nem rontja. Egy darab ára 40 kr. (Fekete 50 kr.) s ezzel egy női blouse megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

Szabadalmazott az egész világon!

The American and foreign Maypole Soap Syndicate London.

Nagybani eladás

MÉRTEY TESTVÉREK BUDAPEST.

Vezérképv.: Ausztria-Magyarország, Balkán államok, Görög- és Törökország:

BÉCSBEN Mariabilderstrasse 105.

Kapható:

PETZ ANTAL urnál

Nagy-Becskereken.

Egy mintadarab 45 kr. (béllyeg) beküldése ellenében bér m. k. titkár

1150—33

APRO HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatásáért két krajczár, kompakt szóért négy krajczár fizetendő; az összeg levéljegyekben is beküldhető. — I koronánál olcsóbb hirdetés nem vétetik fel. — Czimmel ellátott hirdetésért még harmincz krajczár kincstári bélyegilleték jár. — Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeget, vagy levelezőlapot beküldik és a hirdetés alatt álló számot kiadóhivatalunkkal közlik. — Többszöri közlésnél árelengedés. —

Vizsla kifűnőn idomított, két éves, eladó. Hol? Megtudni a kiadóhivatalban. 27 Olcsó butorok. Egy diván, hat szék, két karszék, eladók. Czim a kiadóhivatalban. 17 Egy zongora olcsón eladó. Czim a kiadóhiv. tudható meg. 18 Házmesternek ajánkozik egy 35 éves férfi nős, két gyermekkel. 19 Megvételre lehetőleg a város belterületén kerestetik szép ház kerttel. Czim a kiadóhivatalban. 21 Jó családból való fiu egy műhelybe tanonczul azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 11	Jó házból való kisasszony, jó bizonyítványokkal, kíván mint házvezetőnő vagy gyermekek mellé jutni. Levelek a kiadóhivatalba „Szerény” név alatt küldendők. 8 Tisztességes szobalány, tiszta és rendes, mindenben jártas és jó bizonyítvánnyal, belépésre ajánkozik Megkeresést „P. Anna” czimen a kiadóhivatalba kér. 9 Frakkot keres a báli szezonra egy mulató fiatal ember. Czim a kiadóhivatalban. 26 Ügyvédi vagy bármely magánirodába mint írnok ajánkozik egy szép- és gyorsírásu kvalifikált fiatal ember szerény díjazásért. Megkeresések „Gyors munkás” czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 10	Házmesteri állást keres május hóra vagy előbb is egy teljesen megbízható ember. Szíves ajánlatok „Megbízható házmester” czim alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek. 12 Négyszáz forint tőkével bárki tisztességesen, kevés kockázattal havonta 250-300 forintot kereshet. Megkeresések „Tőzsedibizományos” czimre a kiadóhivatalba kéretnek. 13 Tapasztalt gazdatiszt kerestetik egy 8000 holdas uradalom vezetésére, ki már huzamosabb ideig működött ily minőségben. Levél-k válaszújjal „Intéző” alatt kéretnek a lap kiadóhivatalába. 14	Havi 40. esetleg 50 forintért teljes ellátást keres tisztviselő intelligens ker. özvegy, vagy családnál február 15-ére. Ertesítés „Teljes” alatt a kiadóhivatalhoz intézendő. 4 Családi otthont keres egy intelligens fiatal ember kedves asszonykánál, családnál; „Kellems otthon” czimen a kiadóhivatalba. 5 Házat keresek megvételre. — Ajánlatokat „Ház” alatt a kiadóhivatalba kérek. 6 Laczi. Kedden érkezem a reggeli vonattal. Ne várjon a vasuton, mert feltűnést keltenek, legyen inkább a közösen megállapított helyen. <i>Kicsi.</i> 22	Jogász a ki helyben praktizál, levelezni kíván szellemes fiatal leánnyal. Leveleket „Jogász 22” jegy alatt kér a kiadóhivatalba. 25 Fiatal, esinos, művelt (nyelv- és zeneismertekkel bíró) özvegy urnó, magányos éltsebb, előkelőbb urhoz v. családos özvegy emberhez mint házi asszony helyettesítője, esetleg mint társalkodónó kíván alkalmazást nyerni. Szíves ajánlatok „Rozina 28” alatt a kiadóhivatalhoz kéretnek. 15 Egy ügyes fiatal ember bármiféle foglalkozást keres. Megkeresések „Tevékeny kereskedő” alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 3	Levelezni óhajt szórakozás czéljából szellemes fiatal emberrel egy tizenhét éves leány. Levelek a kiadóhivatalba címzendők „Pipiske 18” jelige alatt. 23 Kerestetik egy segédtsit nagyobb gazdaságba írnok czimmal, ki már néhány évi tapasztalattal bír. Ajánlatok „P” jegy alatt kiadóhivatalhoz. 7 Csinos fiatal leány vagyok, az ismerőseim azt mondják, hogy szellemes is. Levelezni óhajtánék olyan idősebb agglégényvel a ki képes lenne s-órakoztatni unalmas óráimban. Levelek a kiadóhivatalba címzendők „Minek is van szerelem a vidéken” czimmal. 24

Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság.

8410. szám.

12-1.1

Meghívó.

A torontáli helyi érdekű vasutak részvényeseinek 1897. évi január hó 10-ére hirdetett rendkívüli közgyűlése közbejött akadályok miatt elmarad, illetve az 1897. évi január hó 21-én délelőtt 10 órakor fog szokott helyén Nagybecskerekén a megye székházában megtartatni, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. A délmagyarországi gépgyár részvénytársasággal kötött adásvevési szerződés jóváhagyása.

2. A forgalmi eszközök szaporítása tekintetéből kötött szerződés jóváhagyása. Részvények a társasági főpénztárnál vagy Torontál vármegye főpénztáránál teendők le.

Nagybecskerekén, 1896. december hó 31-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

16. §.

A közgyűlésen minden tíz törzsrészvény és minden tizenöt elsőbbségi részvény birtokosát egy egy szavazat illeti meg, szavazat egyenlőség esetében pedig az elnök szavazata dönt, — több mint száz szavazat egy személyben nem egyesíthető.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen vagy képviselőik által részt venni kívánnak, tartoznak részvényeiket a még le nem járó szelvényekkel együtt 8 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határnap előtt a társaságnál vagy az igazgatóság által a meghívási hirdetményben kijelölt helyeken letenni.

A letett részvényekről elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Az államkincstár, Pancsova város közönsége és Torontál vármegye a társaság közgyűlésén szavazataikat a birtokukban levő részvények arányában egy-egy megbízott által is gyakorolhatják, részvényeiket pedig letenni nem tartoznak

1867. b. v. szám, 1896.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. jbiróságnak 1896. évi 22087. sz. végzése következtében Temesváry József zombori gyógyszerész javára Graeser M. A. gyógyszerész és neje Hermina ernesztházi lakosok ellen 1000 frt s jár. erejéig 1896. évi november hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 453

frt 50 krra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nbecskereki kir. járásbiróság 21913. 1896. számú végzése folytán 1000 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi augusztus hó 30. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 74 frt 95 krrban bírósággal már megállapított költségek erejéig Ernesztházán végrehajtást szenvedőknél leendő eszközésére 1897. évi január hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt N.-Becsckerekén, 1896. évi december hó 30-ik napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

13-1.1

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben lévő Német Czernya községi segédjegyzői állásnak választás utján betöltésére pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy minősítvényeikről tanuskodó bizonyítványaikkal felszerelt kérvényüket hozzám 1897. évi január hó 16-áig betérjesszék, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A segédjegyző javadalmazása:

1. Évi készpénzfizetés 360 frt.
2. Évi lakás átalány 40 frt.
3. Fűtés természetben.
4. Utazások alkalmával 2 frt napidij és fuvar.

Zsombolyán, 1896. évi december hó 26-ikán.

4-2.2

Fóris József,
főszolgabíró.

1162-2.2

Egy ház,

(Melenczei-utca 389/60. szám)

mely áll 5 lakó szoba, konyha, cselédszoba, istálló és egyéb mellék helyiségekből, tágas udvar és nagy kertből, május hó 1-ével kiadó. Felvilágosítással szolgál

Benkovics Mihály,

5-3.1

gyógyszerész.

Hirdetmény.

A községi végrehajtói irnoki állás, melylyel 25 frt havi fizetés van egybekötve, betöltendő lévén, felhivatnak a pályázók, hogy kérvényeiket 1897. évi január hó 10-ig benyujtsák.

Szerb-Párdány, 1896. évi december hó 28-án.

7-3.1

Előjáróság.

8507. szám 1896.

Pancsovai főszolgabíróságtól.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Glogon községi szülészeti állásra ezennel pályázat nyitattik. Ezen állással 90 frt évi fizetés és 2 öl puha tűzifa élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósághoz 1897. évi február hó 8-ig küldjék be.

A választás 1897. évi február hó 9-én fog a község házában megejtetni.

Pancsován, 1896. évi decz. hó 7-én.

Jablonszky,
főszolgabíró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik községnél, csúznál, tagzsággatásnál és meg-hüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

1114-5610